

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 182/2016
07.04.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Горана Чавлине, Драгомира Милојевића, Драгана Аћимовића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Д.П., због кривичног дела давање мита из члана 368. став 2. Кривичног законика и окривљеног М.М., због продуженог кривичног дела примање мита из члана 367. став 1. у вези са чланом 61. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.П., адвоката С.Р. из Н. и браниоца окривљеног М.М., адвоката М.С. из Н., поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Нишу 4К.бр.451/10 од 22.09.2015. године и Апелационог суда у Нишу 7Кж1.бр.1116/15 од 01.12.2015. године, у седници већа одржаној дана 07.04.2016. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.П., адвоката С.Р. и браниоца окривљеног М.М., адвоката М.С., поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Нишу 4К.бр.451/10 од 22.09.2015. године и Апелационог суда у Нишу 7Кж1.бр.1116/15 од 01.12.2015. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Нишу 4К.бр.451/10 од 22.09.2015. године у осуђујућем делу, оглашени су кривим: окр. М.М., изреком под I, за продужено кривично дело примање мита из члана 367. став 1. у вези са чланом 61. Кривичног законика (КЗ), за које је осуђен на казну затвора у трајању од 5-пет година и 6-шест месеци у коју му се урачунава време проведено у притвору од 14.04.2010. године до 17.07.2012. године, а окр. Д.П., изреком под II, за кривично дело давање мита из члана 368. став 2. КЗ, за које му је изречена условна осуда, тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 3-три месеца и одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року од 2 године од правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, с тим да ће му се у случају опозива условне осуде у утврђену казну затвора урачунати време проведено у притвору од 15.04.2010. године до 08.06.2010. године. Одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет окривљених, а

од окр. М.М. одузета је имовинска корист прибављена извршењем кривичног дела у износу од 350.209,00 динара и окривљени обавезан да наведени износ уплати у буџет Републике Србије у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу 7Кж1.бр.1116/15 од 01.12.2015. године, делимичним усвајањем жалбе Вишег јавног тужиоца у Нишу преиначена је пресуда Вишег суда у Нишу 4К.бр.451/10 од 22.09.2015. године у делу одлуке о кривичној санкцији у односу на окр. М.М., тако што је окривљени за продужено кривично дело примање мита из члана 367. став 1. у вези са чланом 61. КЗ за које је првостепеном пресудом оглашен кривим осуђен на казну затвора у трајању од седам година, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 14.04.2010. године до 17.07.2012. године, док су жалба Вишег јавног тужиоца у Нишу у осталом делу и између осталих, жалбе бранилаца окривљених М.М. и Д.П., одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднели су:

-бранилац окр. Д.П., адв. С.Р., због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) у вези са ставом 2. ЗКП, са предлогом Врховном касационом суду да захтев уважи и побијане пресуде преиначи ослобођењем од оптужбе окр. П. или да пресуде укине и предмет врати на поновни поступак;

-бранилац окр. М.М., адв. М.С., због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и донесе пресуду којом ће укинути, у делу који се односи на окр. М.М., првостепену пресуду Вишег суда у Нишу 4К.бр.451/10 од 22.09.2015. године и другостепену пресуду Апелационог суда у Нишу 7Кж1.бр.1116/15 од 01.12.2015. године и предмет вратити првостепеном суду на поновни поступак или евентуално наведене одлуке преиначити, као и да одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП) и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених Д.П. и М.М. сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, па је по оцени навода изнетих у захтевима, нашао:

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених Д.П. и М.М. су неосновани.

Бранилац окр. М.М. у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, јер су засноване на доказима на којима се по одредбама тог законика не могу заснивати и то аудио и видео материјалу који је прибављен посебним доказним

радњама надзора и снимања телефонских и других разговора и оптичког снимања, по наредби суда о одређивању ових мера Кри.пов.83/09 од 20.05.2009. године у трајању од три месеца и наредбама о продужењу мера Кри.пов. 83/09 од 20.08.2009. године и Крив.пов. 83/09 од 20.11.2009.године, у трајању од по три месеца. При том, као разлог незаконитости прибављања наведених доказа бранилац окривљеног наводи дужину трајања мера, у периоду од 9 месеци, што сматра противним сврси и рестриктивној природи ових мера, те истиче да се сврха мера исцрпљује већ по извршењу једне радње која би евентуално представљала кривично дело само за себе и за које је на овај начин прикупљен доказ, након чега је мера морала бити прекинута без одлагања још за време периода одређеног првом наредбом, односно даља примена мере је непотребна и самим тим незаконита и за исту нема услова, као ни за доношење наредбе о продужењу примене мера. Уз то, бранилац окривљеног истиче да се не ради о ситуацији у којој би и без овог доказа била донесена иста пресуда, с обзиром да из других изведених доказа (исказа окривљених Д.П. и Д.Р. и саслушаних сведока поименично наведених у захтеву) произилази да би без оспореног аудио и видео материјала било утврђено чињенично стање другачије од садржине тог доказа.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца окр. М.М., по оцени Врховног касационог суда, нису основани.

Одредбом члана 232. став 1. тачка 3) Законика о кривичном поступку („Службени лист СРЈ“ бр. 70/01, 68/02, „Службени гласник РС“ бр. 58/04 ... 20/09) (у даљем тексту: раније важећи ЗКП) који је примењиван у време прибављања спорног доказа по наредбама истражног судије Окружног суда у Нишу Кри.пов.83/09 од 20.05.2009. године и од 20.08.2009. године и према којем се цени законитост прибављања истог, сходно одредби члана 604. став 1. ЗКП, прописано је да истражни судија, на писмени и образложени предлог јавног тужиоца, може наредити надзор и снимање телефонских и других разговора или комуникација другим техничким средствима и оптичка снимања лица за која постоје основи сумње да су сама или са другима извршила, између осталих, кривична дела давања и примања мита. Ставом 2. истог члана прописано је да мере из става 1. одређује истражни судија образложеном наредбом, да се у наредби наводе подаци о лицу против којег се мера примењује, основи сумње, начин спровођења, обим и трајање мере, да мере могу трајати најдуже 3 месеца, а због важних разлога могу бити продужене за још 3 месеца и да се извођење мере прекида чим престану разлози за њихову примену.

У време прибављања спорног аудио и видео материјала по наредби истражног судије о продужењу мере о којој је реч, Кри.пов. 83/09 од 20.11.2009. године, ступио је на снагу Закон о изменама и допунама раније важећег ЗКП („Службени гласник РС“ бр. 72/09 од 03.09.2009. године), којим је, чланом 58, брисан члан 232. раније важећег ЗКП, а чланом 124. истог закона, у оквиру измењене главе XXIX(а) раније важећег ЗКП, која садржи посебна правила поступка за одређена изузетно тешка кривична дела у која, између осталих, спадају кривична дела корупције, примање мита из члана 367. КЗ и давање мита из члана 368. КЗ (члан 504а став 5. у вези са ставом 1. раније важећег ЗКП), одредбама о мерама органа гоњења за откривање и доказивање кривичних дела из члана 504а, и то одредбом члана 504е раније важећег ЗКП, предвиђена је мера надзор и снимање телефонских и других разговора или

комуникације. Одредба члана 504е раније важећег ЗКП по садржини одговара брисаној одредби члана 232, с тим да је чланом 504а став 1. примена ове мере условљена немогућношћу да се на други начин прикупе докази за кривично гоњење или би њихово прикупљање било знатно отежано, а ставом 3. истог члана (реченица друга) измењен је рок трајања мера и прописано да мере могу трајати најдуже 6 месеци, уз два продужења у трајању од по 3 месеца.

Неспорно је, према наводима захтева за заштиту законитости браниоца окр. М.М., што и произилази из списка предмета, да је време трајања мере надзора и снимања телефонских и других разговора или комуникације према окривљеном, као и продужење примене ове мере, у конкретном случају одређено у складу са роковима прописаним одредбама процесног закона важећег у време доношења означених наредби суда о одређивању, односно продужењу мере. При том, у наредбама суда није наведено да се извођење мере има прекинути након предузимања једне, односно прве радње од стране окривљеног која представља радњу извршења кривичног дела због којег је мера одређена или услед испуњења било којег другог услова, осим истека рока за извођење мере одређеног наредбом суда, па се без основа у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног истиче да је мера морала бити прекинута након што је прикупљен доказ о извршењу првог дела и да је тиме испуњена сврха одређивања мере, те да није било услова за даљу примену исте. Насупрот тим наводима, разлог за примену, дакле и за продужење примене мере генерално постоји док постоје активности које представљају радњу извршења кривичног дела због којег је мера одређена и стога потребе за прикупљањем доказа, али најдуже до истека законом одређеног рока у којем је извођење мере дозвољено, а фактичко је питање и ствар оцене суда у сваком конкретном случају да ли су престали разлози за примену мере и пре истека рока одређеног за примену исте.

Бранилац окр. Д.П. као разлог подношења захтева за заштиту законитости истиче повреду закона, позивајући се на општу одредбу члана 485. став 1. тачка 1) и став 2. ЗКП и с тим у вези наводи да опис дела за које је окр. Д.П. оптужен и оглашен кривим не садржи чињеничне радње окривљеног које би представљале посредовање у подмићивању другог и кривично дело давање мита из члана 368. став 2. КЗ, јер опис који је дат представља само законски опис дела и комбинацију описа радњи тројице окривљених, окр. М.М., окр. Д.Р. и окр. Д.П., с тим да се окр. Д.П. ставља на терет само да је предао окр. М.М. флашу пића, која радња не представља ниједно кривично дело и не постоје докази да је окр. П. тражио од окр. М. да нешто службено учини за окр. Р. и да је на било који начин посредовао између ових окривљених.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости браниоца окр. Д.П., којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, по питању да ли је дело за које се окривљени гони кривично дело, Врховни касациони суд оцењује као неосноване. Ово из разлога што из чињеничног описа дела у изреци правноснажне пресуде, који се односи на окр. Д.П., сагласно опису дела у оптужном акту, произилазе сва битна обележја кривичног дела давање мита из члана 368. став 2. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим, како објективна обележја која се односе на радњу окривљеног-да је искористио познанство и колегијалне односе са окр. М.М., који је надлежан за оцену способности регрута за служење војног рока, и посредовао

код њега као службеног лица да изврши службену радњу коју би морао извршити, наине да регрута Д.Р. оцени оценом на основу које би био ослобођен служења војног рока, јер су за то постојали медицински услови и да је у току разговора окр. М.М. предао поклон-флашу пића коју је преузео од регрута Д.Р., да би окр. М. извршио описану радњу, тако и субјективна обележја дела која се тичу психичког стања и психичког односа окр. Д.П. према делу, што правилно закључује и другостепени суд поводом истоветних жалбених навода браниоца окривљеног.

Налазећи, из изнетих разлога, да побијаним правноснажним пресудама нису учињене повреде закона на које се указује у захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљених Д.П. и М.М., Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар
Наташа Бањац,с.р.

Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.